

EDUSKUNNAN VASTAUS 292/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta (HE 157/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiaa mietinnön (MmVM 17/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 3 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta sekä 3 momentti, 5 §:n 5 momentti, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti, 22 §:n 4 momentti, 24 §:n 2 momentti, 26 §:n 2 momentti, 29 §:n 4 momentti, 30 §:n 2 momentti, 31 §:n 3 momentti, 35 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 44 §, 46 §:n 4 momentti, 48 §:n 1 momentti sekä 55 §:n 1 ja 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 3 momentti ja 41 §:n 1 ja 3 momentti laissa 44/2000 ja 44 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *luottolaitoksella* osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden kanssa samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä, Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja sellaista muuta maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin

määrättävää yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa mainittujen luottolaitosten toimintaan;

8) *keskusrahallaitoksella* maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkemmin määrättävää luottolaitosta ja muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa luottolaitoksen toimintaan;

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, mitä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu maatilataloudellinen kokonaisuus käsittää.

5 §

Tuen saamisen yleiset edellytykset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään niistä tapauksista, joissa voidaan poiketa edellä tässä pykälässä säädetyistä edellytyksistä.

6 §

Tuen myöntämisen tarkemmat perusteet

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukimuodoista, tuen myöntämisen perusteista, tukien enimmäismääristä ja sopimukseen perustuvien tukien yleisistä ehdoista. Tuki voidaan eriyttää alueittain.

7 §

Varojen ohjaus

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään varojen alueittaisesta, toimialoitaisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö antaa määräyksiä varojen määrällisestä ohjaamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää määräämnsä ehdoin varojen käyttämisestä maaseudun kehittämistä koskevien tutkimusten ja selvitysten tekemiseen sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston asetusta tarkemmat säännökset tämän lain nojalla tuettavan rakentamisen teknisistä, taloudellisista ja ympäristöllisistä seikoista, hyväksyttävistä yksikkökustannuksista sekä ennakko hyväksyntämenettelystä.

22 §

Asuntorahoitus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tuen myöntämisen edellytyksistä ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä.

24 §

Vakuudet

Jos muun kuin lainaan liittyvän tuen hakijana on muu kuin julkisoikeudellinen yhteisö, voi tuen myöntävä viranomainen tai metsäkeskus vaatia tältä tarvittaessa vakuuden. Tuen myöntävä viranomainen päättää vakuuden muodosta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset siitä, milloin vakuuden antaminen on tarpeen.

26 §

Valtionvastuu

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa valtion edun valvomiseen liittyvästä menettelystä.

29 §

Korkotukilainojen korko

Korkotuen muuntamisesta avustukseksi sekä avustuksen enimmäismäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

30 §

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin lainahakemuksissa vaadittavista lausunnoista, lainavarojen nostamisesta, hankkeen toteuttamisajasta, maksuhelpotuksista, lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiirroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvastuun toteuttamisesta sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä ehdoista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä sekä lainahtojen muuttamismenettelystä.

31 §

Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliike

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää, missä tapauksessa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahallaitosta.

35 §

Luottolaitoksen kulujen korvaaminen

Luottolaitokselle suoritetaan valtionlainojen hoitamisesta aiheutuvista kuluista korvausta, jonka suuruudesta ja maksuehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

37 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu

takaus turvaa lyhennysten maksun. Velallisen asunnon säilyttämiseksi, yrityksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi tai muista erityisen painavista syistä maksuvapautus voidaan kuitenkin myöntää. Hakemus on näissä tapauksissa saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

41 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriön velvollisuutena on järjestää varojen käytön valvonta siten, että tarvittavien varojen käyttö- ja seurantatietojen avulla todetaan, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatettu. Kauppa- ja teollisuusministeriöllä on kuitenkin ensisijainen vastuu jalostuksen ja markkinoinnin tuen käyttöä koskevasta valvonnasta ja tarkastuksesta EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitetun osarahoitetun tuen osalta. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tai, jos kysymys on kauppa- ja teollisuusministeriön vastuulla olevien tukien valvonnasta, kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa teknisluonteisia säännöksiä lainojen ja tukien käytön valvonnasta ja seurannasta.

Edellä 11 §:n 1, 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen tukien hallinnoinnissa ja valvonnassa on soveltuvin osin noudatettava, mitä yhteisön tukijärjestelmiä koskevasta yhdennetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3508/92 ja sen nojalla annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2419/2001 sekä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan toimeenpanosta annetussa laissa säädetään. Edellä sanottua ei kuitenkaan sovelleta tukiin, jotka myönnetään pellon metsitykseen liittyviin varsinaisiin metsitystoimenpiteisiin ja muihin kestävänsä metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettuihin metsätaloustoimenpiteisiin.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla, EY:n kehittämisasetuksen 25—28 artiklassa tarkoitetun osarahoitetun maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta kauppa- ja teollisuusministeriöllä sekä metsitykseen tai muihin metsätaloustoimenpiteisiin liittyvän tuen osalta metsäkeskuksilla samoin kuin suunnitelmiin perustuvien ympäristötuen erityistukisopimusten osalta alueellisilla ympäristökeskuksilla on oikeus teettää palveluksessaan olevilla virkamiehillä ennakolta ilmoittamatta tässä laissa tarkoitettujen avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvonnassa tarvittavia tarkastuksia.

Valvonnan ja tarkastusten asianmukaiseksi suorittamiseksi maa- ja metsätalousministeriö voi valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan suorittamaan 1 momentissa mainittujen tukimuotojen käyttöön liittyviä tuen välittäjiin, myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (936/1994) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suorittamaan valtuutettuun tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön sovelletaan hallintomenettelylakia, kielilakia (148/1922) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tarkastusta suorittavat tilintarkastajat toimivat virkavastuulla.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään tarkastuksia suorittavalle kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat, joilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä vastaavaa aineistoa sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Tarkastuksia suorittavalla on oikeus valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljel-

mät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olot. Tarkastus voi koskea sekä tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä tarkastuksen teknisestä suorittamisesta.

Poliisin on annettava tarpeellista virka-apua korvauksetta 1 momentissa sekä 41—43 §:ssä tarkoitettussa valvonnassa.

46 §

Tuen ja valtionlainan takaisinperiminen tuen saajalta

Asianomainen ministeriö päättää myöntämiensä avustusten takaisinperimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Tuki on perittävä takaisin kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon takaisinperimisen peruste ja henkilön maksukyky. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä takaisin. Tuen takaisinperimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun 10 vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

48 §

Pinta-ala- ja kotieläinperusteisen tuen sekä metsätaloustuen takaisinperiminen

Edellä 11 §:n 1 momentissa tarkoitetun, muuhun kuin varsinaiseen metsitystoimenpiteeseen tai muuhun metsätaloustoimenpiteeseen myönnetyn tuen lakkauttamisen ja takaisinperinnän osalta on noudettava, mitä neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3508/92 ja sen nojalla annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2419/2001 säädetään väärin perustein myönnetystä hehtaari- tai kotieläinperusteisesta tuesta. Tuki voidaan

lakkauttaa tai maksettu tuki periä takaisin myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 7 §:n nojalla. Mainittua menettelyä sovelletaan lisäksi pellonmetsitykseen liittyvään metsityksenhoitopalkkioon ja tulonmenetykskorvaukseen.

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus, työvoima- ja elinkeinokeskukset, metsäkeskukset ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset. Maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tukea koskevalta osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtii myös kauppa- ja teollisuusministeriö. Maatalouden ympäristötuen täytäntöönpanosta huolehtii maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Val-

tioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin toimivallan jaosta kysymyksessä olevien ministeriöiden kesken.

Vesihuolto-, vesistö- ja ympäristöhoitohankkeiden tukeen sovelletaan, mitä yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa viranomaisten toimivallasta säädetään tai kysymyksessä olevissa asioissa ministeriöiden toimivallasta muutoin säädetään. Täytäntöönpanoon kuuluvia tehtäviä suorittavien viranomaisten ja muiden organisaatioiden, kuten paikallisten toimintaryhmien, välisestä tehtävien jaosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen lain nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä sovelletaan toistaiseksi.

Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2003